

OP STAP MET EEN LOCAL

LISSABON

Zout & zoet

Lissabon: compact, levendig en rijk aan historie. Het is ook de stad van dichter Pessoa, geweldige visrestaurants, zoete *pastéis de nata* en doorkijkjes naar de Taag. José Osorio Lobato gidst u gretig van het zout naar het zoet.

TEKST: HARMKE KRAAK | BEELD: DENISE KEUS

Plein Pedro IV alias Rossio-plein

Restaurant with a view: Lost In | São Domingos-kerk uit 1241 | Uitzicht op de Taag vanaf het dakterras van hotel Bairro Alto

Fadobar O Faia in de wijk Bairro Alto | Vishandel Bacalhoaria Silva

De befaamde custardcaketjes *pastéis de nata* | Park voor een zondagse picknick: Principe Real

3X TIPS

■ *O Faia*: “Voor een avond fadomuziek buiten het toeristische circuit om, is deze bar in Bairro Alto echt een aanrader.” *Ofaia.com*

■ *Velocité*: “In Lissabon wordt hard gewerkt aan extra fietspaden. Bij dit fietscafé kun je koffie-drinken maar ook fietsen kopen, huren en laten repareren. *Coffee & bikes dus!*” *Velocitecafe.com*

■ *Pastéis de nata*: “Mijn favoriet is Manteigaria aan de Rua do Loreto 2. Telkens als weer een verse lading warme custard-pasteitjes uit de oven komt, klingelt er een belletje. Je bestrooit ze met kaneel.”

José Osorio Lobato (1949) is geboren in Lissabon. Om de militaire dienst te omzeilen vertrok hij op zijn zoste naar Nederland waar hij decennialang woonde en bouwkunde studeerde. Tegenwoordig woont hij weer in Lissabon en verzorgt hij tours à la carte, rondleidingen op maat.

Avenida da Liberdade is een bomenrijke avenue met chique winkels. Daar staat ook het Heritage Hotel, een historisch gebouw met wedgwoodblauwe gevel. José Osorio Lobato, geboren en getogen in Lissabon, is gefascineerd door de geschiedenis van de Portugese hoofdstad: “Dit gebouw maakte eind 19de eeuw deel uit van het stadspaleis van een rijke familie. De Avenida da Liberdade markeerde de stadsgrens en was een laan voor welgestelden om langs te flaneren. Daarbuiten lagen landerijen, was alleen natuur. Ooit stroomde hier een zijtak van de Taag. In de 14de eeuw werd dat zijriviertje gedempt.” In een parallelstraat bevindt zich Solar dos Presuntos, een uitstekend restaurant waarvan de gevel met geglazuurde tegeltjes – *azulejos*

– is bedekt. “De Portugezen hebben de kunst afgekeken van de Moren én de Nederlanders,” vertelt José. “Die op hun beurt hun Delfts blauw weer van de Aziaten hebben.” We gaan langs bij Josés favoriete kersenlikeuradres: Ginjinha Sem Rival. Kersenlikeur is een populaire versnapering in Lissabon. Het petieterige winkeltje produceert een eigen variant. Na een vluchtige proeverij lopen we naar het Pedro IV-plein, *Rossio* in de volksmond. Hier staat een voornaam standbeeld van de Portugese koning Pedro IV, die naar Brazilië uitweek toen Napoleon arriveerde. Het immense plein lijkt te golven onder onze voeten door het patroon van zwart-witte stenen.

Zoete custardtaartjes

Aan een naburig plein staat de Dominicanenkerk uit 1241. De kerk is gerenoveerd en er zijn moderne elementen aan toegevoegd. “Qua stijl doet ze me denken aan de renovatie van het Théâtre Municipal in Belfort (1980-83), door Jean Nouvel in zijn beginperiode,” zegt José, architect van beroep. We nemen een

kijkje bij viswinkel Bacalhoaria Silva waar de gedroogde en gezouten vissen wapperend in het open raam hangen. Het is *bacalhau*, stokvis. We strijken neer bij Confeitaria Nacional voor een kop koffie met *pastéis de nata*, de fameuze warme custardtaartjes uit Lissabon. “Van het zout naar het zoet,” lacht José. Hij vertelt dat hij als kind al in deze patisserie kwam en dol was op alle lekkernijen. “Elk jaar wordt hier een wedstrijd georganiseerd: wie maakt de beste *pastéis de nata*? Dit jaar heeft een *pastelaria* in de wijk Benfica gewonnen.” Zijn persoonlijke nummer 1-adres voor de custardpastei is Manteigaria bij het Luís de Camões-plein, op de grens met de wijk Bairro Alto. Een ander geliefd adres van José zit in de Rua do Carmo: Luvaria Ulisses, een handschoenenwinkel. José: “Portugese vrouwen dragen handschoenen omdat ze dat stijlvol vinden, niet tegen de kou. Zelf draag ik ze tijdens het autorijden.” De boekhandel ertegenover is Aillaud & Lellos. “In Porto is een grotere vestiging van deze winkel. Mensen staan er in de rij en betalen zelfs entree. Dat krijgen ze weer terug als ze iets kopen.”

Portugese vrouwen dragen handschoenen omdat ze dat stijlvol vinden

Boeken, shawls & tandpasta

Een van de *landmarks* in Lissabon is de ijzeren lift Santa Justa, ontworpen in Eiffel-stijl, die de beneden- en bovenstad verbindt. Vanaf het Carmo-plein kijken we naar de straten en pleinen ver beneden ons. In 1755 werd Lissabon getroffen door een aardbeving. Kloosterkerk Carmo, nu het archeologisch museum, is de enige ruïne die daaraan herinnert. We dalen weer af en gaan naar de straat waar José is opgegroeid, de Rua Anchieta. De zaterdagse boekenmarkt is er in volle gang. Wij bellen aan bij Josés ouderlijk huis op nr 13, dat momenteel tot boetiekhôtel wordt verbouwd. Een bouwvakker laat ons binnen. “Het huis bevond zich boven een schoenmakerij. Ik woonde er samen met m’n ouders, grootouders en twee dienstmeisjes.” ▶

De prachtige wolwinkel Loja da Burel | Ruïne van de kloosterkerk, nu.

Archeologisch museum | Loslopende ober van restaurant Carmo

De lift in de stijl van Eiffel | Decoratieve bestrating zie je overal | Ingeblikte vis bij winkel Loja das Conservas

Sterrenrestaurant Belcanto | Atelier Teresa Lacerda

ETEN & TERRAS

■ **Belcanto:** "Dit restaurant staat echt aan de top. Het is van chef José Avillez en heeft twee Michelinsterren. Ligt vlak bij het nationale theater en het geboortehuis van dichter Fernando Pessoa." joseavillez.pt/en/belcanto

■ **Bairro Alto:** "Ga bij dit hotel, aan het plein Praça Luís de Camões, wat drinken op het panoramaterras en geniet van het uitzicht." Bairroaltohotel.com

We lopen door kale, lege ruimtes maar voor José is het een feest der herkenning. Naast het huis zat een hoedenmaker en verderop een drogist die nu heeft plaatsgemaakt voor A Vida Portuguesa, een winkel met zeep en tandpasta van nostalgische labels. In wolwinkel Loja da Burel (Rua Serpa Pinto 15B) vind je handgemaakte dekens en shawls van schapenwol van fraaie kwaliteit.

Ooit ruig, nu pittoresk

We lunchen bij Pão de Canela aan Praça das Flores, een plein buiten de toeristische route waar voornamelijk locals komen. De salade met kip en mango is er voortreffelijk. Aan de overkant zie je Loja das Conservas, een winkel vol vis-in-blik. Via de steile Rua de São Marçal lopen we richting botanische tuinen: "Een geweldige stilteplek in de stad." Rondom steken veel conceptstores de kop op. José is weg van lampenwinkel Light & Store. In het nabijgelegen park Principe Real kun je prima picknicken tussen de metersdikke

ficussen of op een bankje zitten onder de imposante cederboom met bladerdak van 20 meter doorsnee. Ook bij bar Esplanada zit je goed. Ondertussen zijn we vlak bij een van de meest pittoreske buurten van Lissabon: de Bairro Alto. José: "Vroeger de zeeliedenbuurt waar drankmisbruik en prostitutie hoogtij vierden. Tegenwoordig dé wijk om in oude straatjes voor weinig geld bijzonder goed te eten in typisch Portugese restaurantjes." We gaan langs bij Atelier Teresa Lacerda (Rua da Rosa 162A), een winkel vol etnische voorwerpen. José: "Ik kom hier graag 'de etalage likken', zoals de Fransen zo mooi zeggen!"

Wijn, wijn en nog eens wijn

Hip and happening is Time Out Mercado da Ribeira (Avda. 24 de Julho 49). José: "In deze overdekte markthal kun je werkelijk de hele dag door eten. Aan lange tafels, eenvoudig of juist op hoog niveau. Haute cuisine is booming in Lissabon en hoeft niet duur te zijn." Hij heeft professor en wijnmaker Virgílio Loureiro

uitgenodigd, een jeugdvriend. Zijn wijn is hier te koop. We proeven een witte van de Portugese druif Fonte Cal en zijn aangenaam verrast. "De wijnen zijn een uit de hand gelopen hobby," gniffelt de professor. Hij exporteert ook naar New York. In zijn oude Mercedes rijden we naar de LX Factory, ergens halverwege de binnenstad en museumwijk Belém. In de fabriekshallen hebben hippe winkels, bars en restaurants hun plek gevonden. Een zo'n restaurant is Rio Maravilha, met fraai uitzicht over de Taag en haar rode hangbrug. José weet te melden dat het een exacte kopie is van de Golden Gate-brug in San Francisco. We starten hier ons diner met *Açorda de sapateira*, een heerlijk 'prutje' met brood, olijfolie, knoflook en koriander, en krab (sapateira). En bestellen een Doc Douro Mau Feitio, een geweldige rode wijn, wéér van Virgílio. José heft het glas: "Op een mooie avond!"

Een paar uurtjes op pad met José?
Lisboaarchitecturewalkstrips.com

 Kijk voor een stadsfilmpje plus 4 eettips voor écht goed Portugees eten op Zin.nl/lissabon

VANAF
€ 419 P.P.

4-daagse stedentrip Lissabon uniek & verrassend

Lissabon is al meerdere malen verkozen tot beste citytrip-bestemming van Europa. Wandel langs de imposante gebouwen, door de parken of langs rivier de Taag. Vanuit de knusse, typisch Portugese restaurants klinken de fadoklanken terwijl de gastvrije inwoners u graag Lissabon laten zien. U verblijft in **hotel Mundial****** op werkelijk een voortreffelijke locatie: aan het plein Martim Moniz in een gebied dat bezaaid is met gezellige terrasjes en leuke winkels. Vóór het hotel stopt de beroemde tram 28, die u piepend en krakend via de historische wijk Alfama naar Castelo São Jorge brengt. Metrostation Rossio ligt op ca. 200 meter. Het hotel heeft ruime kamers, uitstekende service en gratis wifi.

Prijs en data

Vanaf € 419 p.p. (o.b.v. 2 pers. per kamer).
Aankomst: dagelijks. Reisperiode: 1 juli 2017 t/m 31 maart 2018. Boeken vóór 31 augustus 2017!

Inclusief

- retourvlucht met Transavia, KLM, TAP Portugal of easyJet (o.b.v. beschikbaarheid), incl. belastingen
- 3x overnachting met ontbijtbuffet in Hotel Mundial
- 1x diner in restaurant Varanda de Lisboa (excl. drankjes)
- 1 fles water en een fruitmand op de kamer
- 1 ticket voor de Eiffel lift
- De eerste 15 boekers ontvangen een *time to momo* reisgids van Lissabon t.w.v. € 16,95!

Exclusief

€ 2,50 calamiteitenfonds, boekingskosten (€ 20 online, € 25 telefonisch, € 29,50 reisbureau) en eventuele vluchttoeslagen.

Reserveren?

Voor meer info en boeken: TUI.nl/zin, 0900 - 88 47 (€ 0,70 per gesprek) of ga langs bij een TUI winkel. De ANVR/SGR-voorwaarden zijn van toepassing.

